

Форми дизартрії за локалізацією пошкодження нервової системи

Dizartria – це мовний розлад, що виникає через ураження нервової системи, що впливає на м'язи, які використовуються для мовлення. Виділяють кілька форм дизартрії, кожна з яких має свої особливості та симптоми, залежно від локалізації пошкодження.

by Viktoriia Apukhtina

Класифікація дизартрій

Дизартрії класифікуються за локалізацією пошкодження нервової системи. Виділяють псевдобульбарну, екстрапірамідну, мозочкову та кіркову дизартрії. Кожна з цих форм має свої характеристики та викликається ураженням певних ділянок мозку.

Псевдобульбарна дизартрія пов'язана з ураженням черепно-мозкових нервів, що іннервують артикуляційну мускулатуру, в той час як кіркова дизартрія характеризується ізольованими порушеннями іннервації м'язів артикуляційного апарату.

Псевдобульбарна дизартрія

Псевдобульбарна дизартрія характеризується різними розладами м'язового тонусу, які зумовлені ураженням черепно-мозкових нервів. Це веде до розладів ковтання, дихання, голосоутворення та обмеженості рухливості органів артикуляційного апарату.

Симптоми включають підвищену салівацію, оральні синкінезії, розлади дихання, гугнявий голос, а також обмежену рухливість артикуляційних м'язів, особливо язика.

Ступені псевдобульбарної дизартрії

1

Легкий ступінь

Характеризується відсутністю грубих розладів моторики, але з труднощами артикуляції через повільні рухи язика та губ. Розлад жування і ковтання менш виражений.

2

Середній ступінь

Відсутність рухів лицьових м'язів, обмежена рухливість язика, рясна слинотеча, ускладнені акти жування та ковтання, невиразне мовлення.

3

Тяжкий ступінь (анаартрія)

Глибоке ураження м'язів і повна бездіяльність мовленнєвого апарату, маскоподібне обличчя, нерухомий язик, відсутність мовлення.

Кіркова дизартрія

Кіркова дизартрія характеризується більш ізольованими порушеннями іннервації м'язів артикуляційного апарату. Це впливає на вимову звуків, які вимагають тонких ізольованих рухів м'язових груп язика.

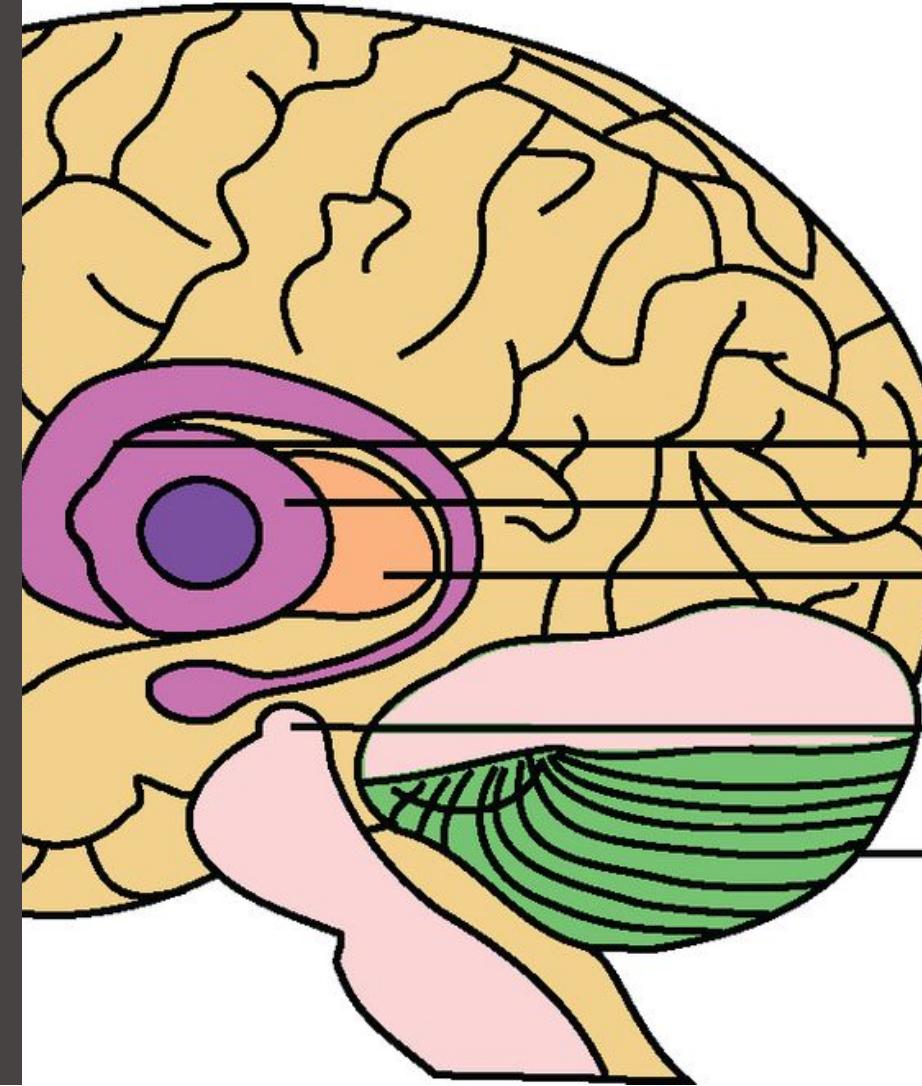
Темп і виразність мовлення зазвичай не страждають, але виникають труднощі з вимовою складних звуків, що вимагають піднесення середньої частини спинки язика до твердого піднебіння.

Disorders and Related to the Brain

Екстрапірамідна дизартрія

Екстрапірамідна дизартрія характеризується порушеннями м'язового тонусу в артикуляційній, фонацийній і дихальній мускулатурі. Це може бути дистонія або ригідність, які спотворюють мовлення.

Спостерігаються також розлади інтонаційно-виразового аспекту мовлення та гіперкінези, особливо у м'язах язика, що робить мовлення малозрозумілим.

Мозочкова дизартрія

Мозочкова дизартрія призводить до порушень координації в роботі артикуляційної, дихальної та фонацийної мускулатури. Це впливає на синхронність артикуляції, дихання і фонакції.

Мовлення стає скандованим, втрачає плавність звучання. Ця форма дизартрії часто спостерігається при атонічно-астатичній формі ДЦП.

Вплив дизартрії на розвиток дітей

Недоліки вимови, що виникають внаслідок дизартрії, негативно позначаються на фонематичному розвиткові дітей. Це може привести до труднощів зі звуковим аналізом та фонетичним аспектом мови.

Діти з легкою формою дизартрії можуть відвідувати логопедичні заняття, але ті, хто страждає на середній або тяжкий ступінь, можуть потребувати спеціального навчання в школах для дітей з мовленнєвими вадами.

Логопедична допомога

Логопедичні заняття відіграють важливу роль у корекції дизартрії. Батьки також можуть зробити істотний внесок у виправлення мовленнєвих вад своїх дітей.

Індивідуальний підхід та спеціальні логопедичні методи допомагають дітям з тяжкими формами дизартрії опанувати навички письма та освоїти програму з загальноосвітніх предметів.

Значення ранньої діагностики

Рання діагностика та втручання є ключовими для успішного лікування дизартрії. Вчасне виявлення симптомів та початок логопедичної терапії можуть значно покращити мовленнєві навички дитини.

Розуміння специфіки кожної форми дизартрії дозволяє логопедам розробляти індивідуальні програми реабілітації, які враховують унікальні потреби кожної дитини.

